

ΣΚΕΨΕΣ

ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ

Πρωτοβρόχια. Τι γλυκειά πού-
ναι τώρα ή βροχή? Το νερό? Α-
νασαίνεις. Ύστερα κείνη ή μυ-
ρούδια του χωμάτου? Είναι λείει
άνθογεινή, δέ βαρύνεται είναι
τόσο νόστιμη. Τά φύλλα ξεπλυ-
μένα απ' το νερό πρασινίζουν
περσότερο και κάπου κινρινί-
ζουν. Σιμώνει το φτινόλωρο.
Κάτω στο περβόλι μου ένα με-
γάλο δεντρί με πλατειά ναι πολύ
πλατειά, σκιστά φύλλα σά χέρι
άνοιχτό, ξεπλυμένο απ' τή βρο-
χή φαντάζει μεσ' στη πρασινιά
τώ φύλλω του. Δες κι' είν' πα-
λάμες άνοιχτές. Μουτζώνουν κά-
ποιο. . . Ύσως κι' έμένα. Μη
πως δέν είμαι κι' εγώ ένας άν-
τιπρόσωπος τής ζωής; Και
μουτζώνουν τή ζωή. Τι τὰ δες;
Είναι για μουτζες.

Πρωτοβρόχια. Κάτω απ' τὰ
παράθυρά μου περνάν οι πρό-
σφυγες· άλλοι τυλιμένοι στα σά-
λια τους, άλλοι σέ τσουβάλια
άλλοι ξέσκεποι. . . Κι' είναι ά-
ξιολόγητοι· κι' όμως ιτά μού-
τζά τους διακρίνεται μιὰ λάμψη,
μιὰ εύχαρίστηση. Είναι ή χαρά
του νερού. Μια κακή μοίρα
τούς έδωξε απ' τόν τόπο τους
από τή γή τους. Κι' ένα πολύ
μικρό κομμάτι γή ξέδω θάν τους
θρέψη. Ας βρέχονται αυτοί.
Θά βραχή κι' ή γή τους. Ωστό-
σο τὸ πλατύφυλλο δεντρί μου—
ας μη ξέρω και τόνομα του—ας
σιέλην μουτζες στη ζωή.

Πρωτοβρόχια. Οι καμινάδες
γύρωθε φίνουν ένα λευκό καπνό
πού σηκώνεται ένα δυο μέτρα
κι' ύστερα χάνεται. Δέ ξέρω
γιατί αυτός ο καπνός μου θυμί-
ζει τὸ Πόνο. Μη κι' είν' ο Πό-
νος σά καπνός; Όχι κάτι άλλο.
Είναι ή κρυγιά ή άτμοσφαίρα
πού πνίγει τόν καπνό στο ψή-
λωμα του. Κι' είν' ή χαρά ο
καπνός, πού σηκώνεται όργήγο-
ρος, μοιραία για να συναντήση
τόν Πόνο. . .

Πρωτοβρόχια. Τὸ χῶμα σκου-
ραίνει απ' τή βροχή. Ο δρίζον-
τας πέρα λές και τού σηκώθηκε
ένα άνάερο πέπλο και ξεσκεάει.
Τρέχει τὸ μάτι μακρῶ, πολύ
μακρῶ. Κι' ή φύση ὀλοι χαίρε-
ται. Νά κι' ὄλα ο ήλιοι? Δέ μάς
ξεχνάει. Γελά ὀλόκληρος. Θυ-
μήθηκα ένα στίχο τού Παλαμά
καθώς τόν είδα έτσι να προλάλ-
λη σά ντροπαλός πίσω απ' τὰ
σύννεφα:

Κι' ο Απόλλων τού Σύμπαντο,
Θεός ἀρχιτεχνίτης
Σάν απ' ἀράχνες δείχνεται
Θαμπωμένος φεγγίτης.

Προβάλλει ἀγῶλι· ἀγάλια ὀλο-
γέλαστος. Γελοῦμε κι' ἐμείς· μπο-
ρεί κι' ή ψυχή μέσα να κλαίει,
ὀστόσο γελοῦμε για να μη ξε-
σπάσωμε σὸ κλάμα. Γιατί κλάμ-
μα είν' ή ζωή μας. Έρχόμαστε
μένα κλάμμα και πρέπει νάναι
για ὀλη τή ζωή αὐτό τὸ φυσικό
ἀρχίνημα. Και τότες πού δέ θά
μποροῦμε να κλαίμε ἄλλοι θά
κλαίν' ἀπάνωθε μας. Έμεις θά
γελοῦμε τότες. Και κείνο τὸ γε-
λοιο θάναι τὸ ποιο φυσικό απ'
ὀλα τὰ γέλια.

19-9-1925

Π. ΠΡΕΒ.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΑ ΣΤΟ ΒΥΣΙΝΑ

ΧΟΡΕΥΟΝΤΑΣ

Κατ' απ' τόν καθάριο οὐρανό
τὸ φῶς τού φεγγαριού και τόν ἄ-
στρω κοίτομα. Τ' ἀγεράκι φυ-
σῶντας ὀρτοσερό ὀροσερό, τόν θυ-
μαριών τού Βύσινα μου φέρνει
τή μουρούδι. Στ' ἀπὶά μου δου-
ζει ἀκόμα ο ἔνθουσιαστικός ἄχος
τῆς λύρας, και ἀκόμα βλέπω μπρο-
στά μου να χορεύουν τὰ κορίτσα,
ἀνάμεσα με τούς λεβέντες τού χω-
ριού, στο πέριγαλο τῆς ἐκκλησιῆς.
Σεμνότη, γάρη, ὀμορφιά, ζωή,
λεβεντιά! Ρίγη, ἀκόμα, ἔνθουσια-
σμού μου σηκώνουν ὀλόρθες τίς
τρίχες τῆς κεφαλῆς μου σά θυμά-
μαι κείνο τὸ χορό! Καμάρι τὰ Κρη-
τικὸπορλα. Χορεύοντας τόν αἰώνιο
Χανιώτη. Με μαντηλάκι συνδέει τή
ντάμα του ο χορευτής λές και φο-
βάται μήν ἐν ἀγγίμα ξεφτίσει
τὸ ζήλευτό τῆς κοπέλλας χουῶδι.
Ο ταπεινός—περῆφανος χαμηλω-
νει τὰ μάτια του, και σάν πουλί
πετάει. Σέ μιὰ ὀτιγμή λεβέντικης
ἐξαρσης χτυπάει τὸ πῦδι του, ἐνῶ
ὀλόγυρα φωνάζουν: «Νά ζήσης,
λεβέντη μου!»

Η παιδί τού πεντοσάλη μας.
Ένας κόκλος, πάνω ἀπό πενήντα
άντρες και γυναίκες χορεύουν. Τὸ
χορό σέρνει μιὰ μεσοκαριόπιτσα μ'
ἀκόμη ἔχοντας ἀρκετή λεβεντιά πά-
νω τῆς. Η Κρητικιά τού παλῆου
κιουῶ χορεύει, και ὀλη τή ζήλευ-
σον. Κανένας δέ ξέρει να χορεύη
ἐτσι σήμερα. Καθώς κορτά με τ'
ἀριστερό χέρι τόν πλατῆ τῆς,
μιὰ ὀτιγμή τόν ἀφίνει και πιάνει
με τὸ δεξι. Κι' ἐνῶ οἱ ἄλλοι προ-

χωροῦν πλάγια, κείνη πηγαίνει πι-
σω χορεύοντας. Αφίνει ὀυτερα τὸ
δεξι, ἀπομακρύνεται λίγο και ἔάνει
μερικές ἐπιτόπιες στροφές. Οἱ γύρω
δὲ βαστάνε πιά! Χειροζροτήματα
ἀπό παντού ξεσπάνε, κι' ή Κρητι-
κιά παραμερίζοντας ἀφίνει τὰ «πρω-
τεία» στόν πλατῆ τῆς νῆς.

Όποιοι ποτέ δέν εὐτύχισε να ὀη
τήν Κρητικιά τή γάρη, τή λεβεντιά
τή σεμνότη, ἀκόμα ὀποιοι θέλει
βαθαί να τὰ νοιώση, πρέπει να
δρεθῆ μπροστά στη σκηνή αὐτή.

Καίρωτὸ τῆς γάρη! Αποκλαμ-
ρόνωντας σε θαρροῦ πῶς βλέπω,
μπροστά μου τούς Κρητικούς ἐκεί-
νους πού διάφορα διδῆλια γράφουν,
και πού οἱ παπούδες, καντά στη
πρασιά ἐνῶ τὸ χιόνι ἔξω ἔπερτε,
μίλησαν, συνδεύοντας τους με τήν
αἰτήρηση χρόνων εὐτυχισμένων. . .
Νά τὰ βλέπω αὐτὰ μπροστά μου. . .
Τῆ θεία ἐντύπωση μου ἐντείνει ή
γερή φωνή ἐνῶς τραγουδιστή.

Όμπρός κορταί βασιλικός
κι' ὀς' ἀπό πίσω διόλα,
κι' ἄν δέ μου τὸ πιστεύγατε
ξανοίξετε τσο κιόλας.

Έσείς, π' ἀπελπισμένοι πιά, τή
νεκρόσημη τῆς Ἠθικῆς ἀκολουθία
φάλλετε, σταματείστε! λιγάκι ανα-
σηκωθείτε και ρίξτε ἀκόμα ένα βλέμ-
μα ὀλόγυρα τῆς Ἠρωίδας, θά ὀητε τή
σημαία τῆς να κυματίζει.

Αρπάξετε την, και φέρετέ την
γύρω στόν κόσμο. Η δυνατή τῆς
ελόγα, θά τόν κεντήση ὀλο!
Καρὲ 18 τού Σετέμρη 1924

ΠΑΝΟΣ ΗΡΙΑΝΟΣ

«Από τούς Στοχασμούς τού Λα-
σκουάτου»

Ο συγγραφεὺς ὀποῦ συγγρά-
φει, και δέν δημοσιεύει, είναι
σάν τόν φ' λάγρυγο πού μαζώ-
νει, και δέν ξοδεύει. Και οἱ δύο
τοῦτοι πεθαίνουν χωρὶς ἵνα χα-
ροῦνε τούς κόπους τους.

Όταν ένας πολιτικός χάρτης
ἀρχίση να γίνεται μπόδιο στην
εθήμερία τῆς κοινωγίας, ο χάρ-
της ἐκεῖνος δέν πρέπει πλέον να
ἔχη ἄλλην ἄξια, παρά ἐκείνη
ὀποῦ ἤθελε ὀδοῦν ο μπακάλης
για να νάν τὸν πάρη.

Έθνος μου είναι ή τάξη ἐκεί-
νη τῶν ἀνθρώπων οἱ ὀποιοὶ
αἰσθάνονται σάν ἐμεῖς φρονούν
σάν ἐμεῖ, και διακροῦνε σάν ἐμεῖ.
Και παιρὶδα μου είναι ο τόπος
ἐκεῖνος ὀπου οἱ τοῖοῦτοι ἄνθρω-
ποι ἔχτιμῶνται.

